Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

2019-2024

Επιτροπή Νομικών Θεμάτων

2021/2161(INL)

9.6.2023

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την ψηφιοποίηση και το διοικητικό δίκαιο
(2021/2161(INL))

Επιτροπή Νομικών Θεμάτων

Εισηγήτρια: Karen Melchior
(Πρωτοβουλία – άρθρο 47 του Κανονισμού)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ: ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ 13

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την ψηφιοποίηση και το διοικητικό δίκαιο

(2021/2161(INL))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 225 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 298 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο προβλέπει ότι το δικαίωμα χρηστής διοίκησης αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα,

– έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την ευρωπαϊκή διακήρυξη για τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία, της 15ης Δεκεμβρίου 2022,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ[1],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής[2],

– έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλεια των πληροφοριών στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης (2022/0084(COD)),

– έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό μέτρων για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης (2022/0085(COD)),

– έχοντας υπόψη την εκτεταμένη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει αναγνωρίσει ένα σύνολο γενικών αρχών διοικητικού δικαίου με βάση τις συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 26ης Ιανουαρίου 2022, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκής διακήρυξης για τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές

[1] ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39.

[2] ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43.

για την ψηφιακή δεκαετία COM ((2022) 27 final) και το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που περιέχει έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες διαβούλευσης και συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών (SWD (2022) 14 final),

– έχοντας υπόψη την ψηφιακή στρατηγική της Επιτροπής: Ψηφιακή Επιτροπή επόμενης γενιάς, της 30ης Ιουνίου 2022 (C(2022)4388),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 6ης Σεπτεμβρίου 2001 σχετικά με την ειδική έκθεση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μετά την εξέταση ιδίας πρωτοβουλίας για την ύπαρξη Κώδικα Καλής Διοικητικής Συμπεριφοράς στα διάφορα κοινοτικά θεσμικά όργανα και οργανισμούς και τη δυνατότητα πρόσβασης του κοινού σε αυτόν[3],

– έχοντας υπόψη την απόφαση 2000/633/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής της 17ης Οκτωβρίου 2000 για την τροποποίηση του εσωτερικού της κανονισμού με την προσάρτηση ενός κώδικα ορθής διοικητικής συμπεριφοράς για το προσωπικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις σχέσεις του με το κοινό[4],

– έχοντας υπόψη την απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου/ Ύπατου Εκπροσώπου για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας της 25ης Ιουνίου 2001 σχετικά με κώδικα ορθής διοικητικής συμπεριφοράς για τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το προσωπικό της στις υπηρεσιακές τους επαφές με το κοινό[5],

– έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης CM/Rec(2007)7 προς τα κράτη μέλη σχετικά με τη χρηστή διοίκηση, που εκπονήθηκε στις 20 Ιουνίου 2007,

– έχοντας υπόψη τις «Αρχές της δημόσιας διοίκησης για τους υπαλλήλους της ΕΕ», οι οποίες εκδόθηκαν από τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή στις 19 Ιουνίου 2012,

– έχοντας υπόψη τα διαδοχικά ενημερωτικά δελτία για την ψηφιακή δημόσια διοίκηση που αφορούν τα κράτη μέλη, τα οποία δημοσιεύονται στο διαδίκτυο από την Επιτροπή,

– έχοντας υπόψη την ύπαρξη στα κράτη μέλη τόσο πράξεων γενικής διοικητικής διαδικασίας που καθορίζουν τις βασικές αρχές του διοικητικού δικαίου όσο και ειδικών ανά τομέα ή τομέα νομοθεσίας,

– έχοντας υπόψη την έρευνα που πραγματοποιήθηκε κατά παραγγελία της σουηδικής κυβέρνησης από τον σουηδικό οργανισμό δημόσιας διοίκησης σχετικά με τις αρχές χρηστής διοίκησης στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη τη μελέτη που εκπόνησε η δανική κυβέρνηση από τον Οργανισμό Ψηφιοποίησης της Δανίας (digitaliseringsstyrelsen) σχετικά με τις αρχές της ορθής

[3] ΕΕ C 72 E της 21.3.2002, σ. 331.
[4] ΕΕ L 267 της 20.10.2000, σ. 63.
[5] ΕΕ C 189 της 5.7.2001, σ. 1.

χρήσης των θεμελιωδών δεδομένων κατά την εφαρμογή των ψηφιοποιημένων υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης,

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Δικαίου του 2022 σχετικά με τους πρότυπους κανόνες για την εκτίμηση επιπτώσεων των αλγοριθμικών συστημάτων λήψης αποφάσεων που χρησιμοποιούνται από τη δημόσια διοίκηση[6],

– έχοντας υπόψη τα ενημερωτικά σημειώματα που παρουσιάστηκαν στη διάσκεψη για το διοικητικό δίκαιο της ΕΕ που διοργανώθηκε από το Τμήμα Πολιτικής της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων του Κοινοβουλίου και από το Πανεπιστήμιο της Λεόν (Λεόν, 27-28 Απριλίου 2011)[7],

– έχοντας υπόψη τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στο έγγραφο εργασίας σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση και τις μελλοντικές προοπτικές του διοικητικού δικαίου της ΕΕ που παρουσιάστηκε από την ομάδα εργασίας για το διοικητικό δίκαιο της ΕΕ στην Επιτροπή Νομικών Θεμάτων στις 22 Νοεμβρίου 2011[8],

– έχοντας υπόψη την εκτίμηση ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας του διοικητικού δικονομικού δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παρουσίασε η Μονάδα Ευρωπαϊκής Προστιθέμενης Αξίας στην Επιτροπή Νομικών Υποθέσεων στις 6 Νοεμβρίου 2012[9],

– έχοντας υπόψη τη δημόσια διαβούλευση σχετικά με τους γενικούς κανόνες για μια ανοικτή, ανεξάρτητη και αποτελεσματική ευρωπαϊκή διοίκηση και τη συνοπτική έκθεσή της τον Ιούλιο του 2018 που υπέβαλε η Μονάδα Ευρωπαϊκής Προστιθέμενης Αξίας της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Επιτροπή Νομικών Θεμάτων στις 10 Ιουλίου 2018[10],

– έχοντας υπόψη την εκτίμηση επιπτώσεων της πιθανής δράσης σε επίπεδο ΕΕ για μια ανοικτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη διοίκηση της ΕΕ, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2018 από τη Μονάδα εκ των Προτέρων Εκτίμησης Αντικτύπου της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και υποβλήθηκε στην Επιτροπή Νομικών Θεμάτων στις 10 Ιουλίου 2018[11],

---

6 https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Model_Rules_on_Impact_Assessment_of_ADMSs_Used_by_Public_Administration.pdf.

7 http://www.europarl.europa.eu/committees/en/juri/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=59983.

8 http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/juri/dv/juri_wdadministrativelaw_/juri_wdadministrativelaw_en.pdf.

9 http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/juri/dv/eav_lawofadminprocedure_/EAV_LawofAdminprocedure_EN.pdf.

10 https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/621841/EPRS_STU(2018)621841_EN.pdf

11 https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/621841/EPRS_STU(2018)621841_EN.pdf

– έχοντας υπόψη την εκτίμηση της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας του 2022 σχετικά με την ψηφιοποίηση και το διοικητικό δίκαιο, που υπέβαλε η Μονάδα Ευρωπαϊκής Προστιθέμενης Αξίας στην Επιτροπή Νομικών Θεμάτων στις [30 Μαΐου 2023][12],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 15ης Ιανουαρίου 2013, που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με το διοικητικό δικονομικό δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης[13],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 9 Ιουνίου 2016 για μια ανοικτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για μια ανοικτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης[14],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 26ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με τον έλεγχο της εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ το 2015(2017/2011(INI)),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Ιουλίου 2022 σχετικά με τη βελτίωση της νομοθεσίας: συνένωση δυνάμεων για τη θέσπιση καλύτερων νόμων (2021/2166(INI)),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Μαΐου 2021 σχετικά με τη διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης: άρση των φραγμών στη λειτουργία της ψηφιακής ενιαίας αγοράς και βελτίωση της χρήσης της ΤΝ για τους Ευρωπαίους καταναλωτές(2020/2216(INI)),

– έχοντας υπόψη τη συνέχεια που δόθηκε από την Επιτροπή στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με το διοικητικό δικονομικό δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 24 Απριλίου 2013,

– έχοντας υπόψη τη συνέχεια που δόθηκε από την Επιτροπή στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για μια ανοικτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 4 Οκτωβρίου 2016,

– έχοντας υπόψη τη συνέχεια που δόθηκε από την Επιτροπή στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη βελτίωση της νομοθεσίας: συνένωση δυνάμεων για τη θέσπιση καλύτερων νόμων, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 22 Οκτωβρίου 2022,

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 47 και 54 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων (A9-xxxx/xxxx),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας έχει παράσχει στην Ένωση την κατάλληλη νομική βάση για τη θέσπιση ενός ευρωπαϊκού διοικητικού δικονομικού δικαίου,

B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το θεμελιώδες δικαίωμα στη χρηστή διοίκηση το οποίο

---

12 https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_STU(2022)730350

13 ΕΕ C 440 της 30.12.2015, σ. 17.

14 https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/150700/consultation-eu-law-summary-report.pdf

κατοχυρώνεται στο άρθρο 41 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει πλέον νομικά δεσμευτικό χαρακτήρα ως πρωτογενές δίκαιο,

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε μια Ένωση που στηρίζεται στον σεβασμό του κράτους δικαίου, είναι πάντοτε αναγκαίο να καθορίζονται και να αναπτύσσονται επαρκώς τα διαδικαστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις και να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με αυτά· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολίτες δικαιούνται να αναμένουν υψηλό επίπεδο διαφάνειας, αποτελεσματικότητας, ανταπόκρισης και ταχείας εκτέλεσης από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, και ότι δικαιούνται επίσης πληροφορίες σχετικά με τις επιλογές που υπάρχουν για να αναλάβουν περαιτέρω δράση στο συγκεκριμένο ζήτημα·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποτελεσματική διοίκηση της Ένωσης είναι ουσιώδης για το δημόσιο συμφέρον και ότι υπερβολή είτε έλλειψη κανόνων και διαδικασιών μπορεί να οδηγήσουν σε κακή διοίκηση, η οποία μπορεί επίσης να προκύψει από την ύπαρξη αντιφατικών, ανακόλουθων και ασαφών κανόνων και διαδικασιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κατάλληλα διαρθρωμένες και συνεπείς διοικητικές διαδικασίες υποστηρίζουν τόσο την αποτελεσματική διοίκηση όσο και την ορθή επιβολή του θεμελιώδους δικαιώματος στη χρηστή διοίκηση και έχουν την προστιθέμενη αξία της προώθησης της διαφάνειας και της λογοδοσίας, ενισχύοντας έτσι τη νομιμότητα της Ένωσης και αυξάνοντας την εμπιστοσύνη των πολιτών στη διοίκηση της Ένωσης·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη εμπιστοσύνης εκ μέρους των πολιτών τα τελευταία χρόνια αποτελεί πιεστικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Ένωση, το οποίο μπορεί να επηρεάσει τη νομιμότητά της· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ένωση πρέπει να παρέχει ταχείες, σαφείς και ορατές απαντήσεις στους πολίτες της Ένωσης προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανησυχίες τους·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ισχύοντες κανόνες και οι ισχύουσες αρχές της Ένωσης για τη χρηστή διοίκηση έχουν διασκορπιστεί σε ένα ευρύ φάσμα πηγών: στο πρωτογενές δίκαιο, στη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο παράγωγο δίκαιο, στο μη δεσμευτικό δίκαιο και στις μονομερείς δεσμεύσεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ισχύοντες εσωτερικοί κώδικες δεοντολογίας των διαφόρων θεσμικών οργάνων έχουν περιορισμένη ισχύ, διαφέρουν μεταξύ τους και δεν είναι νομικά δεσμευτικοί·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, με βάση τις συστάσεις της ομάδας κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO) του Συμβουλίου της Ευρώπης, μία σαφής και δεσμευτική δέσμη διατάξεων για τη διοίκηση της Ένωσης θα εξέπεμπε θετικό μήνυμα στο πλαίσιο της καταπολέμησης της διαφθοράς στις δημόσιες διοικήσεις·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι από το 2001 το Κοινοβούλιο έχει επανειλημμένα ζητήσει, στα ψηφίσματά του και στα παραρτήματά τους, νομοθετική δράση από την Επιτροπή στον εν λόγω τομέα· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2013 το Κοινοβούλιο ζήτησε τη θέσπιση διοικητικού δικονομικού νόμου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και το 2016 ζήτησε ειδικότερα πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για μια ανοικτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατ' ουσίαν, οι εκκλήσεις του Κοινοβουλίου έχουν

επανειλημμένα ως στόχο την έγκριση κανονισμού σχετικά με τη διοικητική διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος θα θεσπίζει γενικούς διαδικαστικούς κανόνες που θα διέπουν τις διοικητικές δραστηριότητες της διοίκησης της Ένωσης, δηλαδή των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης (ευρωπαϊκό διοικητικό δίκαιο)·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εν λόγω πρόσκληση βασίζεται σε λεπτομερείς εκτιμήσεις επιπτώσεων, μεταξύ άλλων ποσοτικοποιώντας το κόστος των διοικητικών διαδικασιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκτίμηση επιπτώσεων του 2018 διαπίστωσε ότι ο κατακερματισμός των διοικητικών διαδικασιών μεταξύ των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ επηρεάζει αρνητικά τον ανοικτό χαρακτήρα, την αποτελεσματικότητα και την ανεξαρτησία της ΕΕ και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι αρνητικές επιπτώσεις είναι πιθανό να επιδεινωθούν με τη μετάβαση προς την ψηφιοποιημένη διοίκηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά την υποβολή της πρότασης, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να υποβάλει εκτίμηση επιπτώσεων·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο συμμετείχε σε δημόσια διαβούλευση σχετικά με την ανάγκη θέσπισης του ευρωπαϊκού δικαίου για τη διοικητική διαδικασία, στο πλαίσιο του οποίου το 76 % των ερωτηθέντων τάχθηκε υπέρ της λήψης πρόσθετων μέτρων σε επίπεδο Ένωσης για την ενίσχυση και την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών της Ένωσης, επισήμανε τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας μεταξύ των κυριότερων λόγων για παρέμβαση της ΕΕ και προσδιόρισε την επιχειρησιακή ασυνέπεια και το κόστος του διοικητικού φόρτου μεταξύ των πλέον προβληματικών ζητημάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρέπει να προωθήσει περαιτέρω επαρκή δημόσια διαβούλευση με όλους τους σχετικούς παράγοντες για το 2023, και θα πρέπει να αξιοποιήσει ιδίως τις ειδικές γνώσεις και την εμπειρογνωμοσύνη του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή δεδομένου ότι σε αυτόν υποβάλλονται οι καταγγελίες των πολιτών σχετικά με παραβάσεις που διαπράττονται στους κόλπους των θεσμικών οργάνων και των οργανισμών της Ένωσης·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο πραγματοποίησε διαβουλεύσεις με την ακαδημαϊκή κοινότητα, τους επαγγελματίες και τη νομική κοινότητα στο πλαίσιο της προετοιμασίας του ψηφίσματός του του 2016 για μια ανοικτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στη συνέχεια που ενέκρινε στις 24 Απριλίου 2013 στο ψήφισμα του Κοινοβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, η Επιτροπή δήλωσε ότι θα δρομολογήσει λεπτομερή απολογισμό του υφιστάμενου διοικητικού δικαίου της ΕΕ και των πιθανών ελλείψεων σε όλα τα θεσμικά όργανα, ότι θα αξιολογήσει τις προσεγγίσεις που ακολουθούνται στα εν λόγω ζητήματα στα κράτη μέλη και θα διαβουλευτεί με την ακαδημαϊκή κοινότητα, τους επαγγελματίες και τη νομική κοινότητα προκειμένου να διενεργήσει εις βάθος ανάλυση όλων των πτυχών του ζητήματος· λαμβάνοντας υπόψη ότι δέκα χρόνια αργότερα, η Επιτροπή δεν έχει ακόμη ενημερώσει το Κοινοβούλιο σχετικά με τα αποτελέσματα του εξαγγελθέντος απολογισμού και της διεξοδικής ανάλυσης·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην ίδια συνέχεια που δόθηκε το 2013, η Επιτροπή δήλωσε επίσης ότι κάθε μελλοντική πρωτοβουλία θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το υφιστάμενο πλαίσιο διοικητικών κανόνων και την περίπλοκη σχέση μεταξύ οριζόντιων και τομεακών κανόνων· τις πολλαπλές αιτίες πιθανής κακοδιοίκησης και τους πολλούς πιθανούς τρόπους με τους οποίους μπορεί να αντιμετωπιστεί· και τα όρια στη χρήση

του άρθρου 298 της ΣΛΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι μέχρι σήμερα η Επιτροπή δεν έχει υποβάλει τέτοια εκτίμηση·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2022 η Επιτροπή υπέβαλε, ενεργώντας για πρώτη φορά βάσει του άρθρου 298 της ΣΛΕΕ, δύο προτάσεις που αφορούν, αφενός, την ασφάλεια των πληροφοριών και, αφετέρου, την κυβερνοασφάλεια στη διοίκηση της Ένωσης, δηλαδή τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έλλειψη κοινής προσέγγισης στους εν λόγω τομείς και το γεγονός ότι καθένα από αυτά είτε διαθέτει δικούς του κανόνες στους εν λόγω τομείς, βάσει εσωτερικού κανονισμού ή ιδρυτικών πράξεων, είτε δεν διαθέτει καν κανόνες·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ύπαρξη οριζόντιων και τομεακών κανόνων δεν μπορεί να αποτελέσει δικαιολογία για τη μη θέσπιση ευρωπαϊκού νόμου περί διοικητικής διαδικασίας ή εμπόδιο στη θέσπιση ενός τέτοιου νόμου, το οποίο θα αποτελούσε βασικό και γενικό πλαίσιο αναφοράς για τη διοικητική διαδικασία, το οποίο θα πρέπει να εφαρμόζεται από οποιαδήποτε διοίκηση της Ένωσης ανεξάρτητα από τον τομέα δράσης της· λαμβάνοντας υπόψη ότι τέτοιου είδους γενικές διατάξεις υπάρχουν σε πολλά κράτη μέλη της Ένωσης ανεξάρτητα από τη δομή, τον τομέα ή τον τομέα τους και παράλληλα με ειδικούς τομεακούς κανόνες·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κατακερματισμός των σχετικών νομικών πλαισίων εντός της διοίκησης της Ένωσης δημιουργεί σημαντική αλληλεπικάλυψη των προσπαθειών για τη δημιουργία και τη διατήρηση εσωτερικών κανόνων, καθώς και μη διαλειτουργικές διοικητικές πρακτικές· λαμβάνοντας υπόψη ότι, για τους πολίτες της Ένωσης, η πολυμορφία των κανόνων αυτών αυξάνει τους κινδύνους παρανοήσεων, παρερμηνειών και μη συμμόρφωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η θέσπιση ενός βασικού και γενικού πλαισίου αναφοράς του ευρωπαϊκού δικαίου σχετικά με τη διοικητική διαδικασία της Ένωσης θα δημιουργούσε ένα διοικητικό περιβάλλον με ενιαίες αρχές, τυποποιημένους κανόνες και εφαρμοσμένες βέλτιστες πρακτικές, λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό δεν αποκλείει την ύπαρξη ειδικών τομεακών κανόνων, όπως είναι επίσης γνωστοί σε εθνικό επίπεδο· λαμβάνοντας, επιπλέον, υπόψη ότι η θέσπιση ευρωπαϊκού δικαίου για τη διοικητική διαδικασία συνάδει με την απαίτηση να ενεργεί με τον δέοντα σεβασμό της αυτονομίας ή των αρμοδιοτήτων κάθε θεσμικού οργάνου και οργανισμού της Ένωσης, οι οποίες θα εξακολουθήσουν να ισχύουν πλήρως·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, με την πρόοδο της τεχνολογίας και τις προσπάθειες ψηφιοποίησης που απαιτούνται από την πλευρά των κρατών μελών, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη δημόσια διοίκηση και τις υπηρεσίες τους, έχουν καταβληθεί παρόμοιες προσπάθειες ψηφιοποίησης από τη διοίκηση της Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση της Ένωσης δεν λειτουργεί ολοένα και περισσότερο ως ξεχωριστή οντότητα, αλλά διασυνδέεται με τις εθνικές δημόσιες διοικήσεις για την εξυπηρέτηση των πολιτών·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στη μελέτη εκτίμησης της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας του 2022 τονίστηκε, όπως και η μελέτη εκτίμησης επιπτώσεων του 2018, το γεγονός ότι, με την ψηφιοποίηση, η ανάγκη για συγκέντρωση και εναρμόνιση είναι μεγαλύτερη και ότι η συνεχιζόμενη ψηφιοποίηση εγείρει νέα ζητήματα και προκλήσεις·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομολογία του Δικαστηρίου έχει καταρτίσει παγιωμένες διαδικαστικές αρχές οι οποίες διέπουν τις διαδικασίες των κρατών μελών για τα θέματα της Ένωσης και οι οποίες θα πρέπει κατά μείζονα λόγο να ισχύουν στην άμεση διοίκηση της Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι μπορεί να αναμένεται ότι η νομολογία του Δικαστηρίου θα αναπτυχθεί σύντομα περαιτέρω για να καλύψει φαινόμενα που σχετίζονται με την ανάπτυξη της ψηφιοποίησης στις διοικητικές διαδικασίες, όπως η αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων·

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ευρωπαϊκή διακήρυξη για τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία διακηρύσσει ψηφιακές αρχές για την εξυπηρέτηση όλων των Ευρωπαίων·

ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην Ψηφιακή Πυξίδα του 2030, η Επιτροπή έθεσε για την Ένωση ένα όραμα για μια ψηφιακά μετασχηματισμένη Ευρώπη του 2030 σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές αξίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η «πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» αποσκοπεί στην περαιτέρω ενίσχυση της ψηφιακής ηγετικής θέσης και στην ενδυνάμωση των πολιτών και των επιχειρήσεων, καθιστώντας έτσι τον ψηφιακό μετασχηματισμό κινητήρια δύναμη της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας στην Ευρώπη, κάτι που θα πρέπει να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, με την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων για το εργατικό δυναμικό, ώστε να είναι σε θέση να συμμετέχει πλήρως στην ψηφιακή οικονομία και με την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών, και καθιστώντας τις πιο αποτελεσματικές και εύχρηστες προς όφελος όλων στην κοινωνία μας·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ψηφιακή στρατηγική της Επιτροπής του 2022: «ψηφιακή Επιτροπή επόμενης γενιάς» περιγράφει τους στόχους που καθιστούν δυνατή τη στήριξη της διοίκησης της Επιτροπής για την υλοποίηση των στρατηγικών προτεραιοτήτων της ΕΕ και δίνει το παράδειγμα, και προωθεί, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα στοιχεία: ενδυνάμωση του προσωπικού του, διευκόλυνση της χάραξης πολιτικής έτοιμης για ψηφιακή τεχνολογία μέσω κατευθυντήριων γραμμών και στήριξης σε ολόκληρο τον κύκλο πολιτικής της Ένωσης και αξιοποίηση των οφελών των δεδομένων και των καινοτόμων τεχνολογιών για τον επανασχεδιασμό των διοικητικών διαδικασιών της· ενώ η στρατηγική δείχνει την πρόθεση να εξελιχθεί η ψηφιοποίηση των διοικητικών διαδικασιών και η αλληλεπίδραση της διοίκησης της Ένωσης με τους πολίτες κατά τα επόμενα έτη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξέλιξη αυτή θα πρέπει να συνοδεύεται από ένα σύνολο κανόνων που θα διέπουν τις διοικητικές διαδικασίες και θα πρέπει να εναρμονιστεί σε ολόκληρη τη διοίκηση της Ένωσης·

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, όπως συστήματα τεχνητής νοημοσύνης και αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων (ADMS), μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, υπό την προϋπόθεση ότι οι χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες έχουν υψηλό βαθμό αξιοπιστίας και αξιοπιστίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δυνατότητα προσφυγής στις νέες αυτές τεχνολογίες από τη δημόσια διοίκηση, συμπεριλαμβανομένης της διοίκησης της Ένωσης, θα πρέπει, ωστόσο, να περιορίζεται από την αρχή της νομιμότητας και την ανάγκη διασφάλισης του σεβασμού των δικαιωμάτων των πολιτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση νέων τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και τα συστήματα ADMS, ενδέχεται να δημιουργήσει συγκεκριμένα προβλήματα για την αρχή της χρηστής διοίκησης και το δικαίωμα σε

νομικό έλεγχο και, ως εκ τούτου, απαιτεί ιδιαίτερη ανάλυση όσον αφορά στοιχεία όπως η διαφάνεια, η λογοδοσία, η συμμόρφωση και η απαγόρευση των διακρίσεων, αντιμετωπίζοντας τον κίνδυνο αλγοριθμικής μεροληψίας·

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να αναγνωριστούν οι κίνδυνοι της χρήσης της τεχνητής νοημοσύνης και της μηχανικής μάθησης, ιδίως στο πλαίσιο της διοίκησης της Ένωσης, όπου μπορεί να υπάρχει σημαντικό χάσμα ισχύος μεταξύ των πολιτών και της διοίκησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως εκ τούτου, η χρήση της μηχανικής μάθησης από τη διοίκηση της Ένωσης θα πρέπει να περιορίζεται στη συλλογή, την οργάνωση, τη διάρθρωση, τη μετατροπή, τον συνδυασμό και την προσαρμογή δεδομένων, όπως η οπτική αναγνώριση χαρακτήρων, η αναγνώριση αντικειμένου ή η χρήση ομιλίας σε κείμενο·

ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2022 το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δικαίου παρουσίασε έκθεση με πρότυπους κανόνες σχετικά με την εκτίμηση επιπτώσεων των αλγοριθμικών συστημάτων λήψης αποφάσεων που χρησιμοποιούνται από τη δημόσια διοίκηση, όπου οι πρότυποι κανόνες προτείνονται όταν τα εν λόγω αλγοριθμικά συστήματα λήψης αποφάσεων λαμβάνουν απόφαση ή υποστηρίζουν τη λήψη αποφάσεων από ανθρώπους -δηλαδή απόφαση δημόσιας αρχής (μεταξύ άλλων σε επίπεδο Ένωσης) να αναλάβει ή να μην αναλάβει δράση- η οποία είναι πιθανό να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο κοινό[15]·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο παρελθόν, το λογισμικό που αναπτύχθηκε για τους σκοπούς της δημόσιας διοίκησης ήταν συχνά κλειστή πηγή, γεγονός που σημαίνει ότι, παρά το κόστος του, οι πολίτες δεν μπορούν να ελέγξουν ή να επαναχρησιμοποιήσουν τον κώδικα· λαμβάνοντας υπόψη ότι αξίζει να αναγνωριστεί ότι η διοίκηση της Ένωσης αναπτύσσει, δημοσιεύει και χρησιμοποιεί ανοικτό κώδικα για λογισμικό, γεγονός που συμβάλλει στην τήρηση της αρχής «δημόσιο χρήμα - δημόσιος κώδικας»· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή αυτή προωθεί την επαναχρησιμοποίηση και τη βελτίωση του υφιστάμενου κώδικα, ώστε να μειωθεί το κόστος ανάπτυξης λογισμικού και, ως εκ τούτου, το κόστος της ψηφιοποίησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως εκ τούτου, θα πρέπει να ενθαρρύνεται συνεχώς η χρήση λογισμικού ανοικτού κώδικα από τη διοίκηση της Ένωσης[16]·

ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσβαση των πολιτών της Ένωσης σε υπηρεσίες ψηφιακής διοίκησης επηρεάζεται από παράγοντες όπως η ηλικία, η εμπιστοσύνη ή η προθυμία υιοθέτησης τεχνολογικών λύσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως εκ τούτου, η διοίκηση της Ένωσης θα πρέπει να λάβει υπόψη το γεγονός αυτό κατά την ανάπτυξη ψηφιακών λύσεων για τις υπηρεσίες που παρέχει, προκειμένου να μην χάσει την εμπιστοσύνη των πολιτών και να επιτρέψει στους πολίτες να προσαρμοστούν στην ύπαρξη της ψηφιακής υπηρεσίας·

ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν ήδη προσδιοριστεί οι ακόλουθες αρχές για τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες και τη διοίκηση: (i) ανθρωποκεντρικές και προσβάσιμες ψηφιακές

---

15 https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Model_Rules_on_Impact_Assessment_of_ADMSs_Used_by_Public_Administration.pdf

16 https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/informatics/open-source-software-strategy_en#opensourcesoftwarestrategy

δημόσιες υπηρεσίες σε όλα τα επίπεδα, ii) η δυνατότητα κάθε ατόμου να συμμετέχει στη δημιουργία και τη βελτίωση ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών που είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες και τις προτιμήσεις του, iii) η αρχή «μόνον άπαξ», δηλαδή ότι κάθε πρόσωπο θα πρέπει να υποβάλλει τα δεδομένα ή τις πληροφορίες του μόνο μία φορά όταν αλληλεπιδρά ψηφιακά με τις δημόσιες διοικήσεις σε ολόκληρη την Ένωση, iv) διαλειτουργικότητα των ψηφιακών υπηρεσιών που προσφέρονται από τον δημόσιο τομέα, όπως λύσεις ψηφιακής ταυτότητας με δυνατότητα φορητότητας δεδομένων που επιτρέπεται σε ολόκληρη την Ένωση, v) ευρεία συμμετοχή των ατόμων και σε συνεργασία με αυτούς, χάρη στις ψηφιακές τεχνολογίες και λύσεις και τόνωση της ανάπτυξης συμμετοχικών πρωτοβουλιών σε όλα τα επίπεδα, vi) συμβολή των ψηφιακών τεχνολογιών και λύσεων σε καλύτερα επίπεδα δημόσιας ασφάλειας και προστασίας·

1. θεωρεί ότι μετά από 70 έτη συνεχούς ανάπτυξης της δημόσιας διοίκησης της Ένωσης και 13 έτη από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, η οποία ορίζει τη νομική βάση του άρθρου 298 της ΣΛΕΕ, δεν δικαιολογείται η μη κατοχύρωση των αρχών της χρηστής διοίκησης σε δεσμευτική νομοθεσία·

2. υπενθυμίζει ότι, στο ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 2013 και στο ψήφισμά του της 9ης Ιουνίου 2016, το Κοινοβούλιο ζήτησε, σύμφωνα με το άρθρο 225 της ΣΛΕΕ, την έγκριση κανονισμού για μια ανοικτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 298 της ΣΛΕΕ· υπενθυμίζει ότι, στο ψήφισμά του της 9ης Ιουνίου 2016, το Κοινοβούλιο κάλεσε ειδικότερα την Επιτροπή να υποβάλει νομοθετική πρόταση που θα συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα εργασίας της για το έτος 2017· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι μέχρι στιγμής δεν έχει δοθεί συνέχεια στα αιτήματα του Κοινοβουλίου από πρόταση της Επιτροπής·

3. σημειώνει ότι η Επιτροπή δεν έχει υποβάλει τεκμηριωμένα ή πειστικά επιχειρήματα για την αδράνειά της και εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι μέχρι σήμερα η Επιτροπή δεν έχει παρουσιάσει καμία εμπεριστατωμένη ανάλυση ή μελέτες σχετικά με το θέμα αυτό·

4. ζητά από την Επιτροπή να υποβάλει επειγόντως νομοθετική πρόταση, βάσει του άρθρου 298 της ΣΛΕΕ, για τη συμπερίληψη κανονισμού σχετικά με μια ανοικτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πρόγραμμα εργασίας της για το έτος 2024, ώστε οι συννομοθέτες να μπορέσουν να αρχίσουν τις εργασίες τους αμέσως μετά την έναρξη της νέας κοινοβουλευτικής περιόδου· ζητά η πρόταση να ακολουθήσει τις συστάσεις που παρατίθενται στο παράρτημα και καλεί την Επιτροπή να εξετάσει την πρόταση κανονισμού που επισυνάπτεται στο ψήφισμά του της 9ης Ιουνίου 2016 ως σημείο αφετηρίας για την προετοιμασία της ζητούμενης πρότασης και να λάβει υπόψη την πρόοδο της ψηφιοποίησης και τον αντίκτυπό της στη διοικητική και διοικητική διαδικασία της Ένωσης·

5. εκτιμά ότι η ζητούμενη πρόταση δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις·

6. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα καθώς και τις συνημμένες συστάσεις στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ:
ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Σύσταση 1 (βάσει πρότασης της Επιτροπής σχετικά με κανονισμό για ανοικτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης):

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θεωρεί ότι η πρόταση της Επιτροπής θα πρέπει να λάβει τη μορφή κανονισμού για τη θέσπιση γενικής πράξης σχετικά με τη διοικητική διαδικασία, όπως περιγράφεται στο παράρτημα του ψηφίσματος του Κοινοβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2016, για μια ανοικτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύσταση 2 (σχετικά με τις αρχές που διέπουν την ψηφιοποίηση των διοικητικών διαδικασιών της Ένωσης)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θεωρεί ότι η πρόοδος της ψηφιοποίησης και ο αντίκτυπός της στις διοικητικές διαδικασίες της διοίκησης της Ένωσης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή κατά την υποβολή της πρότασης που ζητείται στο πλαίσιο του παρόντος ψηφίσματος. Ειδικότερα, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής:

1. Όσον αφορά τις γενικές πτυχές:

(i) η αρχή «μόνον άπαξ», δηλαδή ότι κάθε πρόσωπο θα πρέπει να υποβάλλει τα δεδομένα ή τις πληροφορίες του μόνο μία φορά όταν αλληλεπιδρά ψηφιακά με τη διοίκηση της Ένωσης, αντλώντας εν προκειμένω επίσης από τη δημιουργία του ευρωπαϊκού πορτοφολιού ψηφιακής ταυτότητας·

(ii) διαλειτουργικότητα των ψηφιακών υπηρεσιών που προσφέρει η διοίκηση της Ένωσης·

(iii) συμβολή των ψηφιακών τεχνολογιών και λύσεων σε υψηλότερα επίπεδα δημόσιας ασφάλειας και προστασίας·

(iv) θέσπιση διαδικασιών και αποσαφήνιση της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών στην εξωτερική επικοινωνία της διοίκησης της Ένωσης, με στόχο τη λήψη αντιμέτρων για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων κενών, την αύξηση της ασφάλειας δικαίου, τη διασφάλιση ότι ο αριθμός των υποθέσεων διοικητικής αδικίας που αντιμετωπίζονται αυξάνεται και τη διάρρηξη του κύκλου της δυσπιστίας·

2. Όσον αφορά τις προσβάσιμες ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες χωρίς αποκλεισμούς:

(i) οι ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες θα πρέπει να είναι ανθρωποκεντρικές και προσβάσιμες σε όλα τα επίπεδα·

(ii) κάθε άτομο θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει στη δημιουργία και τη βελτίωση ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών προσαρμοσμένων στις ανάγκες και τις προτιμήσεις του·

(iii) θα πρέπει πάντα να παρέχονται αναλογικές εναλλακτικές λύσεις αντί των ψηφιακών υπηρεσιών, και θα πρέπει να υπάρχει ένα ανθρώπινο σημείο επαφής που θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση τυχόν ζητημάτων που ενδέχεται να ανακύψουν κατά τη χρήση ψηφιακών υπηρεσιών από τους πολίτες της Ένωσης·

(iv) οι ψηφιακές δημόσιες πλατφόρμες θα πρέπει να είναι προσβάσιμες για άτομα με αναπηρίες·

(v) οι ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες θα πρέπει επίσης να είναι προσβάσιμες μέσω ευρέος φάσματος συσκευών·

3. Όσον αφορά την ασφάλεια, τη λογοδοσία και την προστασία των δεδομένων

(i) η αρχή «δημόσιο χρήμα - δημόσιος κώδικας», δηλαδή ότι ο πηγαίος κώδικας κάθε λογισμικού που αναπτύσσεται με δημόσια κονδύλια θα πρέπει να διατίθεται στο κοινό για σκοπούς μελέτης και επαναχρησιμοποίησης·

(ii) η ιδιωτική ζωή και η ασφάλεια των χρηστών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών θα πρέπει να προστατεύονται·

(iii) το δικαίωμα στο λάθος και το δικαίωμα διόρθωσης·

(iv) το δικαίωμα σε εξηγήσεις, το οποίο νοείται ως το δικαίωμα αιτιολόγησης ενός αποτελέσματος του αλγορίθμου και της απόφασης που λαμβάνεται μετά από αλγοριθμική αξιολόγηση·

(v) η αρχή της διαφάνειας όσον αφορά τα κριτήρια βάσει των οποίων λαμβάνονται αυτοματοποιημένες αποφάσεις, όταν οι αποφάσεις αυτές επηρεάζουν τους πολίτες.

Σύσταση 3 (σχετικά με τις αρχές για την ανάπτυξη και την εφαρμογή ψηφιακών λύσεων)

Θα πρέπει να αναγνωριστεί η ανάγκη ανάπτυξης νέων ψηφιακών λύσεων για την κάλυψη των αναγκών της διοίκησης της Ένωσης στο πλαίσιο της διαδικασίας ψηφιοποίησης. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι λύσεις αυτές εξυπηρετούν καλύτερα τους πολίτες και το προσωπικό της Ένωσης, θα πρέπει να εξεταστούν οι ακόλουθες αρχές:

(i) το προσωπικό της Ένωσης θα πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο της αναπτυξιακής διαδικασίας, καθώς έχει την καλύτερη δυνατή κατανόηση των διοικητικών διαδικασιών και των συνοπτικών περιπτώσεων, δηλαδή προβλημάτων ή καταστάσεων που συμβαίνουν μόνο στο υψηλότερο ή στο χαμηλότερο άκρο ενός φάσματος πιθανών τιμών ή σε ακραίες καταστάσεις·

(ii) θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο ανάπτυξης εσωτερικών ψηφιακών λύσεων που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη της σχετικής δημόσιας υπηρεσίας·

(iii) κατά την εξωτερική ανάθεση, αντί να υπάρχουν προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για μονολιθικά μεγάλα έργα για τα οποία μόνο λίγες μεγάλες εταιρείες είναι σε θέση να υποβάλουν προσφορά, και τα οποία διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο καθυστέρησης και υπέρβασης του προϋπολογισμού, οι διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων για την ψηφιοποίηση έργων και διαδικασιών θα πρέπει να υποδιαιρούνται σε προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για μικρότερα έργα, προκειμένου να καταστούν οι συμβάσεις ψηφιοποίησης πιο προσβάσιμες στις ΜΜΕ·

(iv) η ψηφιοποίηση δεν θα πρέπει να θεωρείται αποκλειστικά ως διαδικασία μείωσης του κόστους: είναι σημαντικό να υπενθυμιστεί ότι η αποτελεσματική ψηφιοποίηση απαιτεί επίσης

επενδύσεις τόσο στην τεχνολογία όσο και στο προσωπικό·

(v) η ψηφιοποίηση θα πρέπει να πραγματοποιείται κατά τρόπο που να έχει ως αποτέλεσμα το προσωπικό να διαθέτει περισσότερο χρόνο για να εκτελεί καθήκοντα που σχετίζονται με την εμπειρογνωμοσύνη του, αυτοματοποιώντας επαναλαμβανόμενα καθήκοντα και βοηθώντας το προσωπικό να διασφαλίζει ότι η διοίκηση της Ένωσης πληροί τις αρχές και τους στόχους που αναφέρονται στη σύσταση 2·

(vi) η ψηφιοποίηση δεν θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα να ανατίθενται εξειδικευμένα καθήκοντα σε προσωπικό χωρίς εξειδίκευση, στο οποίο δεν παρέχεται η κατάρτιση και οι πόροι που απαιτούνται για την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων.